

Starea Națiunii

Construirea unui instrument inovator pentru
fundamentarea politicilor publice (SIPOCA 11)

RAPORT EXECUTIV

Barometru de opinie în domeniul Sănătate

Barometru aplicat
în luna noiembrie 2017

Raport executiv

Acest raport este realizat ca parte a analizei barometrelor de opinie realizate în cadrul proiectului “Starea Națiunii. Construirea unui instrument inovator pentru fundamentarea politicilor publice”. Raportul de față se referă la domeniul sănătății și atinge două aspecte importante: (1) autoevaluarea propriei stări de sănătate și (2) evaluarea serviciilor de sănătate din România și accesul la serviciile de sănătate. În continuare, vor fi prezentate principalele rezultate, pe cele două componente analizate și semnificația acestor rezultate din punct de vedere al fundamentării politicilor publice în domeniul Sănătății.

Barometrul de opinie în domeniul Sănătății s-a desfășurat în perioada 2-15 decembrie 2016, pe un eșantion de 1350 (N=1350) de persoane, reprezentativ pentru populația adultă (peste 18 ani) din România. Chestionarul a fost administrat telefonic, cu operatori, folosind sistemul CATI, după o extragere aleatoare a numerelor de telefon dintr-o bază de date. Eșantionarea s-a realizat pe cote (sex, vârstă, regiune de dezvoltare), eșantionul având o marja de eroare de +/- 2,6 %, pentru un nivel de încredere N.I. = 95%.

Principalele rezultate obținute sunt detaliate mai jos:

- Mai mult de o treime dintre români apreciază propria stare de sănătate ca fiind “mediocră” sau “proastă”.
- Cei care cred că starea lor generală de sănătate s-a deteriorat în ultimul an sunt mai degrabă femeii decât bărbații, cu studii medii sau primare. Cei cu studii superioare declară în mai mare măsură că starea lor de sănătate s-a îmbunătățit în ultimul an, comparativ cu cei cu studii medii sau superioare.
- 57% dintre persoanele chestionate au afirmat că există cel puțin anumite limitări datorate stării proprii de sănătate în practicarea unui sport care necesită activitate fizică intensă, ridicarea unor obiecte grele etc; 43% că aceste limitări există și la practicarea unor activități care necesită un efort moderat, cum sunt împingerea unei mese sau practicarea unui sport care nu necesită activitate fizică intensă, în timp ce un procent de aproximativ 50% dintre indivizi percep limitări la urcatul scărilor (mai multe etaje) sau la parcurgerea pe jos a mai mult de 1 km. De remarcat și faptul că 40% dintre cei chestionați percep dificultăți la căratul cumpărăturilor și 12% limitări în a se îmbrăca independent sau în a-și face baie. Aceste date arată o stare de sănătate a populației precară, cel puțin la o treime din populație, dacă luăm în calcul și faptul că 28% dintre cei intervievați au declarat că au o boală cronică și 17%, că au avut nevoie de spitalizare în ultimul an.
- 32% dintre persoane au declarat că au redus în ultimele 4 săptămâni perioada de timp alocată muncii ca urmare a stării de sănătate. De asemenea, 31% dintre persoanele chestionate declară că au îndeplinit în ultimele 4 săptămâni mai puține activități decât ar fi trebuit datorită unor probleme emoționale (a faptului că s-au simțit deprimăți sau neliniștiți), iar 27% declară că “s-au simțit extenuați” uneori în ultimele 4 săptămâni, sau că au simțit dureri fizice moderate.

BAROMETRU DE OPINIE ÎN DOMENIUL SĂNĂTATE

- Din datele Eurostat (2015) care analizează situația sistemului de sănătate folosind indicatori obiectivi, structurali, am surprins faptul că una dintre principalele probleme structurale al domeniului este legată de lipsa măsurilor de prevenție și screening care ar putea genera prevenirea mai degrabă decât tratarea bolilor și respectiv depistarea acestora în fază timpurie. Aceste aspecte se desprind și dacă analizăm tipul de servicii de sănătate accesate de populație în ultimele 12 luni (așa cum rezultă din Barometrul de opinie)
- Aproape jumătate din populație (45%) declară că nu și-a făcut analizele la un laborator de analize în ultimul an.
- Procentul celor care și-au făcut analizele la un laborator privat (52,9% dintre cei care și-au făcut analizele în ultimul an) este mai mare comparativ cu procentul celor care au declarat că și-au făcut analizele la un laborator de stat (43,5%). Dacă adăugăm faptul că analizele la laboratoarele de analize private sunt plătite de pacient, avem o imagine clară a faptului că screening-ul este mai degrabă accesibil celor din mediul urban, cu posibilități materiale. Problema accesului egal la serviciile de sănătate devine una care nu poate fi ignorată și care se desprinde și din datele Barometrului.
- Un procent de aproximativ 80% dintre români a cumpărat medicamente din farmacie în ultimul an (sau au fost cumpărate de altcineva pentru ei). Procentul este ridicat, dar conform analizelor derulate pe indicatorii Eurostat (2015), România este o țară cu consum relativ mic de medicamente. O explicație ar putea fi piața neagră a medicamentelor, care nu este surprinsă în datele oficiale, dar se poate vedea în indicatorii de consum (autodeclarat), cum este prezenta cercetare. O altă explicație rezidă probabil în acuratețea raportării datelor la nivel național (ulterior către Eurostat), dacă acestea sunt colectate direct de la companiile farmaceutice (prin autoraportarea vânzărilor).
- Un procent dublu de persoane (67,6%) din mediul urban, comparativ cu mediul rural (32,4%) au mers la medicul de familie în ultimul an. Din nou diferențele dintre urban și rural în ce privește accesarea unor servicii de sănătate sunt semnificative. Cum numărul celor care merg cel puțin o dată pe an să consulte un medic de familie este ridicat (72%) și indivizii sunt mulțumiți, în general, de interacțiunea cu medicul de familie, considerăm că mecanismele de prevenție și screening ar trebui să vizeze în special implicarea medicilor de familie și responsabilizarea acestora, inclusiv în mediul rural.
- Accesul la servicii stomatologice este facil mai degrabă celor în mediul urban, cu venituri peste medie și este într-o proporție covârșitoare (88%) asigurat de cabinetele private. În plus, două treimi dintre români merg rar la stomatolog (66% dintre aceștia au declarat că nu au făcut acest lucru în ultimul an).
- Dacă vorbim de accesul la servicii medicale de specialitate (altele decât medicina de familie și stomatologie), 40% dintre români declară că în ultimul an au consultat un medic specialist. Din nou procentul celor care au consultat un medic specialist și sunt rezidenți în rural este mai mic (34,3%) în comparație cu procentul persoanelor rezidente în urban care au consultat un medic specialist (43,3%).
- De asemenea, cei care au consultat un medic de specialitate în ultimul an au făcut acest lucru la un cabinet privat (53,5%), în timp ce 44,1% au făcut acest lucru la cabinet de stat.

BAROMETRU DE OPINIE ÎN DOMENIUL SĂNĂTATE

În concluzie, se ridică problema accesului diferit la medicina de specialitate, servicii de stomatologie, servicii de analize medicale, între mediul urban și rural și în general între regiuni cu nivel de dezvoltare economică diferită. Rezultatele obținute în prezentul Barometru, pe medii de rezidență (urban/rural) se mențin și când facem analiza pe regiuni de dezvoltare și avem în vedere dezvoltarea economică diferită a celor 8 regiuni de dezvoltare ale României.

De asemenea, accesul la medicina de specialitate, analize de laborator și stomatologie se face în mare măsură în mediul privat (de la 53 % în cazul analizelor de laborator, la 88% în cazul serviciilor de stomatologie) și în mai mică măsură la stat și constituie un element important al polarizării serviciilor de sănătate din România, în funcție de venituri și de regiunile de dezvoltare.

WWW.STAREA-NATIUNII.RO

INFO@STAREA-NATIUNII.RO